

KAPITULA

DIECÉZNY ČASOPIS SPIŠSKÉHO BISKUPSTVA

4/2013

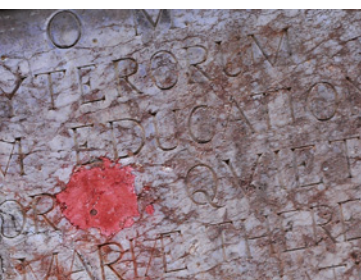
ZO ŽIVOTA DIECÉZY

STRANA 4

DUCHOVNÉ CVIČENIA O RODINE

STRANA 5

ŠKOLSTVO, VEDA, KULTÚRA

STRANA 8

VINCO HURAJT – MUŽ VIERY A SKUTKOV

STRANA 11

EDITORIÁL

Školstvo, veda a kultúra sú oblasti, ktoré sa navzájom dopĺňajú a ovplyvňujú. Cieľom je zušľachtenie človeka po stránke osobnostnej, intelektuálnej i estetickej. Cirkev od počiatku vytvárala prostredie, v ktorom sa tieto oblasti mali možnosť prirodzene rozvíjať. Či už to bolo v cirkevných obciach; za múrmi kláštorov, v mníšskych celách; v školách, či už kláštorných, ľudových, v lýceách, gymnáziách alebo na univerzitách. Tak vznikli krásne diela, ktoré dodnes obdivujeme a kontemplujeme ich hĺbku. Vzišli z neho aj mnohí vedci a bádatelia, ktorí pestovali múdrosť a objavovali nové výdobytky svojej doby z lásky k pravde a k človeku. Tento druh čistej motivácie, radosť z pravdy a cit pre krásno nech sa nám darí nanovo objavovať...

Príjemné čítanie

ZA REDAKCIU LUBOMÍR KRETT

OBSAH

- 2 EDITORIÁL
- 3 AKTUALITY DIECÉZNEJ KÚRIE
- 3 ALARMUJÚCI NÁRAST EXEKUČNÝCH KONANÍ
- 4 ZO ŽIVOTA DIECÉZY
- 5 DUCHOVNÉ CVIČENIA O RODINE
- 8 ŠKOLSTVO, VEDA, KULTÚRA (2DS 6)
- 10 NIEKOĽKO ÚVODNÝCH SLOV K RUBRIKE
VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI SPIŠSKEJ DIECÉZY
- 11 VINCO HURAJT - MUŽ VIERY A SKUTKOV

KAPITULA

Diecézny časopis Spišského biskupstva

4/2013

E-mail: casopis@kapitula.sk; šéfredaktor: Lubomír Krett; redakcia: Mons. Anton Tyrol, Mária Janusová; grafická úprava: Marián Jabrocký; jazyková úprava: Iveta Puchalová, imprimatur: Mons. Štefan Sečka, spišský biskup 5. 10. 2012 pod číslom 2311/12; cenzor: Mons. Jozef Bielač; foto na obálke: Lubomír Kaľavský

AKTUALITY DIECÉZNEJ KÚRIE

ODPUSTOVÁ SLÁVNOSŤ V KATEDRÁLE SV. MARTINA

Tohtoročný odpust na sviatok sv. Martina prebiehal v znamení vzácnej návštevy z Nemcka v osobe Jeho Eminencie Joachima kardinála Meisnera, ktorého na tejto slávnosti sprevádzal jeho sekretár Mons. Oliver Boss, kaplán v kolínskom dóme. Pán kardinál pri homílii objasnil obdobie života sv. Martina v 4.-5. storočí. Charakterizoval ho ako obdobie rozpadu tradičných hodnôt v čase sťahovania národov. Biskup Martin svojím evanjelizačným a sociálnym angažovaním sa v prospech blížnych bol obrovským prínosom pre svoju dobu a neprestáva ním byť ani dnes. Jeho kresťanský a kňazský formát je teda mimoriadne aktuálny. Pán kardinál J. Meisner pri tejto príležitosti navštívil Mariánsku horu a Kostol sv. Jakuba v Levoči a Baziliku Povýšenia sv. kríža v Kežmarku a taktiež tamojší kláštor sestier redemptoristiek. ■

ZASADNUTIE KŇAZSKEJ RADY A KŇAZSKÉ REKOLEKCIE

V pondelok 11. novembra 2013 sa v rezidencii uskutočnilo riadne rokovanie Kňazskej rady a Zboru konzultorov. Nasledujúci týždeň v dňoch 18. - 22. novembra 2013 sa uskutočnila séria kňazských rekolekcií podľa jednotlivých dekanátov. Rekolekčnú prednášku na tému: Nedostatočnosť poznania - príčina otrasov viery, predniesol Mons. Dr. Alojz Frankovský. ■

DIECÉZNY BISKUP V RÍME

V dňoch 14. - 18. novembra absolvoval diecézny otec biskup Mons. Štefan Sečka cestu do Ríma, kde sa zúčastnil na oslavách 50. výročia založenia Slovenského ústavu svätého Cyrila a Metoda. Sprevádzal ho vicerektor Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka ICLic. Dušan Škrabek. ■

ALARMUJÚCI NÁRAST EXEKUČNÝCH KONANÍ

Slovenská katolícka charita (SKCH) opakovane upozorňuje na vzrastajúce čísla exekučných konaní, do ktorých sa dostali zadĺžené domácnosti. Vo väčšine prípadov ide o pohľadávky, ktoré vymáhajú práve nebankové subjekty. Podľa SKCH sa nebankové subjekty snažia využívať tieseň a neznalosť práv u ľudí žijúcich v hmotnej núdzi. Aj pôžičky, ktoré vyzerajú na prvý pohľad výhodne, sú plné skrytých poplatkov, ktoré si napríklad dôchodcovia nevšimnú. V zmluvách sú skryté ustanovenia o rôznych pokutách, kedy aj malý dlh narastie za krátky čas do astronomických čísel a situácia sa stane neriešiteľnou.

Počet dôchodcov na Slovensku, voči ktorým je vedené exekučné konanie, sa blíži k 40-tim tisícom. Už aj médiá priniesli informácie o prípadoch, kedy si niektorí ľudia kvôli nekonečnému začarovanému kruhu dlhov a exekúcií chceli siahnuť na život. „Rád by som vedel, kedy s tým vlada a poslanci začnú niečo robiť, týchto ľudí sa nemá kto zastat,“ dodáva Radovan Gumulák, generálny sekretár SKCH.

Zdroj: www.charitas.sk

MARIAN MAJZEL

LEVOČANIA SI Z CELOSLOVENSKÉHO FUTBALOVÉHO TURNAJA PRINIESLI STRIEBORNÝ POHÁR

V októbri si v Levoči zmerali sily víťazi dekanátnych kôl futbalového turnaja o pohár Spišského diecézneho biskupa Mons. Štefana Sečku. Na diecéznom kole sa stretli družstvá zo šestnástich farností Spišskej diecézy. Zlatým sa stal tím z Gymnázia sv. Mikuláša v Starej Lubovni. Na druhom mieste sa umiestnilo domáce družstvo z Levoče, ktoré po dohode s víťazom turnaja postúpilo na Celoslovenský futbalový turnaj. Odtiaľ si prinieslo strieborný pohár aj diplom.

Z dekanátnych turnajov postúpili do diecézneho kola družstvá Stará Lubovňa, Ružomberok, Námestovo, Levoča, Pucov, Spišské Tomášovce, Kurimany, Spišská Kapitula, Spišská Belá, Dolný Kubín, Poprad-Stráže, Spišská Nová Ves, Cirkevné gymnázium sv. Mikuláša – Stará Lubovňa, Švošov, Zákamenné a bohoslovci Kňazského seminára biskupa Jána Vojaššáka zo Spišského Podhradia. Do prvej trojky sa v diecéznom kole prebojovali družstvá: Cirkevné gymnázium sv. Mikuláša – Stará Lubovňa, Levoča a Dolný Kubín.

Celoslovenský futbalový turnaj sa hral v Prešove 9. novembra 2013. Bojovalo sa v ňom o pohár predsedu Konferencie biskupov Slovenska. Tím z Levoče tu reprezentoval Spišskú diecézu. Dostali sa do úplného finále, v ktorom nakoniec vybojovali pekné druhé miesto. ■

EVANJELIZAČNÝ PROGRAM GODZONE ZAVÍTAL DO POPRADU AJ TENTO ROK

V rámci Týždňa Cirkvi pre mládež sa konal aj tento rok celovečerný evanjelizačný program pre mladých Godzone tour, tentokrát s hlavnou témou Armáda Kráľa. Popradskú halu Aréna naplnilo v pondelok 11. novembra 2013 okolo dvetisíc mladých aj starších ľudí z našej diecézy.

V programe zaznelo viacero svedectiev, prednáška pátra Juraja Ďurneka, piaristu z Prievidze, ako aj pozvanie mladých ľudí k tomu, aby sa stali súčasťou generácie, ktorej ide o Božie kráľovstvo.

Po programe v mene diecézneho biskupa Mons. Štefana Sečku pozdravil mladých riaditeľ Komisie pre mládež v Spišskej diecéze (KpM) Marek Uličný a pozval ich na akcie, ktoré KpM plánuje v nasledujúcom období.

Na prípravách programu sa podieľalo viac ako 120 dobrovoľníkov z celého Slovenska, ktorí počas nasledujúcich dní pokračovali so svojím programom v Košiciach, Považskej Bystrici, Partizánskom, Trnave a Banskej Bystrici. ■

MLÁDEŽ ZO SPIŠSKÉJ DIECÉZY SA STRETNE BUDÚCI ROK NA ORAVE

Najbližšie Diecézne stretnutie mládeže v Spišskej diecéze sa bude konať v sobotu 3. mája 2014 v Tvrdošíne na Orave. Viac ako dvom tisíciam mladých ľudí to oznámil riaditeľ Komisie pre mládež v Spišskej diecéze (KpM) Marek Uličný počas prvého večerného vystúpenia turné Godzone v Poprade.

„Teším sa, že diecézne stretnutie mládeže v našej diecéze sa bude konať práve týždeň po svätorečení pápežov Jána Pavla II. a Jána XXIII. Pri jeho prípravách sa budeme určite inšpirovať aj touto vzácnou udalosťou,“ uviedol Marek Uličný.

Miesto konania diecézneho stretnutia nebolo zvolené náhodou. „Bolo by pre nás jednoduchšie pripraviť toto stretnutie na miestach, kde už máme vychodené chodníky. Oravu sme si však vybrali preto, lebo v tejto časti diecézy ešte stretnutie mládeže nebolo. Túžime aj takto pozdvihnúť Oravu a zapojiť oravských mladých do aktivít, ktoré pripravujeme v diecéze,“ dodal M. Uličný.

Známe sú aj termíny ďalších akcií, ktoré plánuje KpM v roku 2014. Tradičný diecézny volejbalový turnaj sa bude konať začiatkom júna 2014 v Levoči. V tom istom mesiaci čakajú Centrum pre mládež vo Važci oslavy 10. výročia od jeho založenia. Cez letné prázdniny budú môcť mladí z celého Slovenska navštíviť M-klub, propagačný stan KpM, počas púte na Mariánskej hore v Levoči. Koniec augusta bude už tradične patriť diecéznemu výstupu na Babiu horu. V jeseni sa bude v Spišskej diecéze konať ďalší ročník diecézneho futbalového turnaja. ■

DUCHOVNÉ CVIČENIA O RODINE

SPIŠSKÁ DIECÉZA ZAČÍNA PROJEKT DUCHOVNÝCH CVIČENÍ O RODINE.

NA ÚZEMÍ DIECÉZY SÚ VYBUDOVANÉ PASTORAČNÉ CENTRÁ

A V NICH SA MAJÚ KONAŤ DUCHOVNÉ CVIČENIA

DOSTUPNÉ PRE VERIACICH.

ICH PRVOU TÉMOU JE TÉMA RODINY.

GENERÁLNY VIKÁR MONS. ANTON TYROL

NÁM O TOMTO PROJEKTE POSKYTOL ROZHOVOR.

**PÁN VIKÁR, KŇAZI ORAVSKÝCH FARNOSTÍ
OHLÁSILI VERIACIM ASI V POLOVICI
SEPTEMBRA 2013 MOŽNOSŤ ZÚČASTNIŤ
SA NA DUCHOVNÝCH CVIČENIACH
V ORAVSKOM CENTRE MLÁDEŽE V ÚSTÍ
NAD PRIEHRADOU. PREDSTAVTE NÁM
NIEČO BLIŽŠIE O TOMTO ZÁMERE.**

Ide o plnenie synodálnych ustanovení. V týchto ustanoveniach sa na viac ako desiatich miestach spomínajú alebo odporúčajú duchovné cvičenia ako veľmi dobrá možnosť prehĺbenia duchovného života veriacich. Najviac sa tieto cvičenia spomínajú v súvislosti s rodinou. Napr.: 2DS 5, bod 37 hovorí: „K týmto líniam pastoraácie rodiny je potrebné, aby sa v diecéze konali duchovné cvičenia pre manželov a ich rodinných príslušníkov. Motívom týchto duchovných cvičení má byť prehĺbenie vzájomných vzťahov manželov a detí navzájom, ale tiež prehĺbiť život viery.“

Preto po porade s diecéznym otcom biskupom chceme začať sériu duchovných cvičení o rodine. Ktokoľvek, komu je táto tematika blízka, môže využívať služby tohto pastoračného centra a v peknom prostredí Oravskej priehrady prežiť nejaký čas v sústredení a rozjímaní nad témami, ktoré sa týkajú ich duchovného života v rodine.

**PREČO STE SA ROZHODLI PRE TÚTO NOVÚ
INICIATÍVU?**

Táto iniciatíva vlastne nie je nová, už dávnejšie ju praktizovali napr. rehoľníci. Ale v Ústí nad priehradou pri Trstenej máme vybudované pekné pastoračné centrum sv. Alžbety, kde sídli Oravské centrum mládeže, tak to treba dať k dispozícii tým, ktorí hľadajú prehĺbenie duchovného života. Okrem toho synodálne dokumenty sa v opise stavu v diecéze vyjadrujú o nás niekedy dosť kriticky, a preto máme čo naprávať. Napríklad v 8. téme sa nám vyčíta, že nám chýba živé povedomie a zodpovednosť za šírenie evanjelia:

2DS 8, 79 (vzťah k iným náboženstvám, kultúram a fenoménom doby; opis stavu v diecéze):

Zo synodálnych buniek „prichádza odozva, že veriaci majú len vo veľmi malej miere jasné povedomie o osobnom misijnom poslaní. Prevláda skúsenosť, že nám chýba živé povedomie a zodpovednosť za šírenie evanjelia v prostredí, v ktorom žijeme a pracujeme. Málo veriacich využíva duchovné cvičenia a taktiež málo veriacich vyhľadá kňaza aj mimosviatostného fóra, no sú ale ojedinelé skúsenosti, že ho aj hľadajú, ale kňaz nie je k dispozícii. Krátkodobý je aj vplyv ľudových misií na farské spoločenstvo. Dnes je silný vplyv mienky: „*nemať záujem a nestarať sa o druhých*“.

Myslím, že táto kritika do našich vlastných radov je oprávnená, preto s tým treba niečo robiť...

FOTO: LUBOMÍR KRETT

ČO MÁ UROBIŤ TEN, KTO MÁ ZÁUJEM ZÚČASTNIŤ SA NA TÝCHTO DUCHOVNÝCH CVIČENIACH? AKO MÁ POSTUPOVAŤ?

V prvom rade si ustáliť termín duchovných cvičení. Doteraz boli ponúkané termíny v októbri a novembri 2013. Boli to víkendové termíny od piatku večera do nedele poludnia. Išlo teda o kratšiu dĺžku pobytu, neskôr pribudnú termíny aj v strede týždňa. Prihlásiť sa možno na internetovej stránke www.omcucie.sk a tam vyplniť prihlasovací formulár. Iná forma prihlášky je cez telefón 0948 84 99 22. Telefonovať možno v pracovné dni od rána 8.00 do 15. hodiny popoludní.

Ďalšie termíny by sme chceli dávať približne raz za mesiac a tieto termíny budú vystavené na stránke OCM Ústie.

AKÝ CIEĽ BUDÚ MAŤ TIETO DUCHOVNÉ CVIČENIA?

Už boli spomenuté ciele prehĺbenia vzájomných vzťahov manželov a prehĺbenie života viery. Jedno-ducho ide o to, aby naši veriaci nemuseli cestovať za touto formou duchovného života ďaleko, aby si jednoducho oddýchli od každodenných povinností, aby sa aj

navzájom povzbudili, aby sa spolu modlili a aby sa vrátili potom domov s obnovenými duchovnými aj duševnými silami a mohli účinnejšie slúžiť svojim rodinám a farským spoločenstvám.

Tieto duchovné cvičenia budú viesť otcovia jezuiti z Ružomberka a oni si iste prichystajú vhodné témy pre rodiny. Verím, že to bude veľmi užitočné. Prvým exercitátorom, ktorý sa nám sľúbil a je pripravený, bude páter Ladislav Šofranko SJ, Ružomberok.

Chcem ešte dodať, že na tieto cvičenia sa môžu prihlásiť manželské páry alebo aj jednotlivci. Všetci sme vyšli z rodín a s rodinami je náš život trvale zviazaný.

VO SVETE SA POMERNE VEĽA HOVORÍ O PASTORAČNEJ STAROSTLIVOSTI O KREŠŤANOCH V URČITÝCH KRAJNÝCH SITUÁCIÁCH, AKO SÚ ROZVEDENÍ A NESOBÁŠENÍ ALEBO ROZVEDENÍ A SOBÁŠENÍ. TÍTO VERIACI MAJÚ SŤAŽENÝ ALEBO ZNEMOŽNENÝ PRÍSTUP K SVIATOSTIAM. MÔŽU SA PRIHLÁSIŤ NA TAKÉTO DUCHOVNÉ CVIČENIA?

Áno, o čo ťažší prístup majú k sviatostiam, o to viac by sa mali uchádzať o iné formy duchovného ži-

vota. Naše synodálne dokumenty na nich pamätajú. V 2DS 5,38 (doktrínálna časť) sa hovorí o viacerých krajných situáciách: o tých, čo žijú „manželstvo na skúšku“, tiež o tých, ktorí žijú vo voľných zväzkoch, ďalej o tých, čo žijú iba v civilnom manželstve, taktiež o rozvedených a znovu nesobášených ako aj o rozvedených a znovu zosobášených. Píše sa tam toto: „*Nech jednotlivci aj celé spoločenstvo veriacich pomáha rozvedeným a starostlivou láskou sa usiluje zbaviť ich pocitu, že sú odlúčení od Cirkvi. Treba ich povzbudzovať, aby počúvali Božie slovo, zúčastňovali sa na obete svätej omše, na špeciálnych duchovných cvičeniach, nech sa vytrvalo modlia, konajú skutky kajúcnosti a svoje deti vychovávajú v kresťanskej viere (porov. FC 84).*“

Tieto špeciálne duchovné cvičenia zatiaľ nemáme pripravené, ale odporúčam všetkým zúčastniť sa na základných cvičeniach. Ak sa tento projekt ujme, časom iste ponúkneme aj túto špeciálnu formu duchovných cvičení pre našich veriacich. Chcem ešte raz zopakovať to, čo som povedal v úvode: čím menej možností k prijatiu sviatostí, tým viac treba hľadať iné formy posväcovania a duchovné cvičenia sú k tomu výbornou možnosťou.

DUCHOVNÉ CVIČENIA SPOČÍVAJÚ LEN V POČÚVANÍ PREDNÁŠOK, ALEBO SÚ TAM AJ INÉ FORMY DUCHOVNÉHO OBOHATENIA?

Základom sú iste prednášky alebo lepšie: meditácie. Ale súčasťou týchto cvičení bude aj možnosť, aby sa ich účastníci porozprávali medzi sebou, vymenili si skúsenosti z rodín a spolu sa modlili za rodiny. Tento fakt zachytáva bod 43: (2DS 5,43 doktrínálna časť): „*Rodina nech sa veľkodušne delí o svoje duchovné bohatstvo aj s inými rodinami (GS 48), a preto je veľmi vhodné, ak si členovia spriaznených rodín alebo rodín spolupracovníkov, či členovia rodinného spoločenstva nájdu čas na stretnutie pri modlitbe, či na spoločné akcie s náboženskou tematikou (púte, prázdninové tábory detí, duchovné obnovy, duchovné cvičenia...).*“

AKÚ ÚLOHU TU OKREM SPOMÍNANÉHO OZNAMU MAJÚ KŇAZI ÚČINKUJÚCI VO FARNOSTIACH?

Ich pozíciu v pastoračii rodín vidím v dvoch smeroch: na jednej strane umožniť manželom a ro-

FOTO: LUBOMÍR KRETT

dičom hľadať rozličné formy aj mimo farnosti a na druhej strane robiť určité kroky v smere pastoračie rodín, aké sú vo farnosti možné:

O prvej úlohe hovorí bod 2DS 5,74 §14 (nariadenia a odporúčania):

„Nech každý kňaz umožní mimo farnosti osobitnú formáciu manželom a rodinám organizovaním alebo aspoň informovaním o duchovných obnovách, duchovných cvičeniach, rôznych poradniach pre manželov a rodiny a pod.“

O pastoračii rodín má byť vydaná osobitná príručka. Začali sme už na tom pracovať. Synodálne dokumenty sa zmieňujú o obnove manželských sľubov: 2DS 5,74 §18 (nariadenia a odporúčania):

„Kňazi nech povzbudia manželov, aby si obnovili manželské sľuby, ako to umožňujú liturgické smernice buď na sviatok Svätej rodiny, pri duchovných cvičeniach alebo pri jubileách sobáša.“

ĎAKUJEM ZA ROZHOVOR A ŽELÁM VÁM, ABY SA TENTO PROJEKT VYDARIL A PRINIESOL DUCHOVNÉ OVOCIE.

To isté si želajme všetci.

ZHOVÁRAL SA THDR. PETER MAJDA,
KANCELÁR BÚ SPIŠSKÁ KAPITULA

ŠKOLSTVO, VEDA, KULTÚRA

(2DS 6)

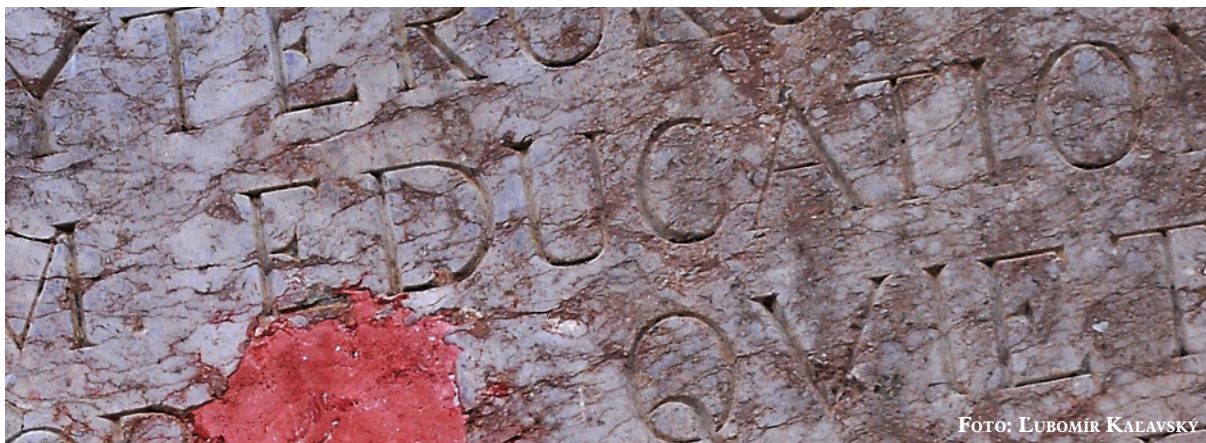

FOTO: LUBOMÍR KALAVSKÝ

Šiesta téma synodálnych dokumentov obracia našu pozornosť na oblasti, v ktorých má Cirkev bohaté zásluhy tak z dávnejšej ako aj nedávnej minulosti. To, že ich diecézny biskup vybral ako predmet rokovania synody, dokazuje, že sa im naša miestna Cirkev chce venovať aj v súčasnosti. Ide až o tri oblasti, vzájomne usporiadané v postupnej gradácii svojich obsahov. Školská problematika prechádza do oblasti vedy a to všetko, ale nielen to sa má odraziť v kultúrnej oblasti. Preto je každá z tradičných kapitol doktrína – stav v diecéze – legislatíva podelená ešte na tri podkapitoly: A. Školstvo, B. Veda, C. Kultúra. Téma obsahuje spolu 77 článkov. Nasledujúce odseky prinášajú prehľad hlavných podnetov.

ŠKOLSTVO

Cirkev je jednou z najstarších ustanovizní, ktorá venovala a venuje škole nemalé prostriedky, sily, čas a pozornosť. Dôvodom tohto záujmu je človek, ktorý má právo na formáciu a výchovu. Prvoradými činiteľmi v oblasti vzdelávania a výchovy sú rodičia. Cirkev toto právo rodičov dôsledne obhajuje a rodičom v tomto poslaní pomáha tým, že ponúka možnosti katolíckej výchovy a vzdelávania v katolíckom duchu. Od štátu Cirkev žiada, aby mohla slobodne zriaďovať svoje školy všetkých stupňov a poskytovať v nich vzdelávanie v duchu kresťanských hodnôt. Je pritom pripravená poskytovať vzdelávanie, ktoré je v plnom súlade s modernými vedami, ba chce mať

svoje školy dokonca na vyššej úrovni ako iné školy a školské zariadenia.

Súčasný stav katolíckeho školstva v Spišskej diecéze nie je taký priaznivý, aký bol v 1. polovici 20. storočia. V roku 1939 navštevovalo katolícke školy diecézy cca 64% všetkých žiakov, v čase Druhej diecéznej synody to bolo okolo 7% všetkých žiakov základných škôl. Na území Spišskej diecézy však v roku 2000 vznikla Katolícka univerzita so sídlom v Ružomberku. Najväčšie rezervy v oblasti katolíckeho školstva sú v aktivite rodičov a v oblasti ich dôvery v katolícke školstvo. Preto sa od rodičov a kňazov očakáva zvýšenie horlivosti v šírení dobrého mena katolíckej školy.

Legislatíva synodálnych dokumentov v školskej oblasti zdôrazňuje hlavne životný príklad tých, ktorí učia a vychovávajú. Treba pod tým rozumieť hlavne usporiadaný rodinný a duchovný život, kresťanské postoje aj v prednášaných témach v škole, postoj k žiakom, výchova k spolupatričnosti v Cirkvi. Dokumenty hovoria o postupe pri menovaní riaditeľa katolíckej školy a definujú aj kompetencie spoločenstva rodičov detí, ktoré sú v školách a pod. Veľmi zásadne sa zdôrazňuje miesto katolíckej školy v rámci farnosti, na území ktorej sa škola nachádza. Ustanovenia tiež prinášajú prehľadné informácie o mieste školského úradu vo fungovaní cirkevného školstva v diecéze. Nezabúdajú taktiež na kultúrnu a vlasteneckú formáciu a na spoluprácu katolíckej školy s miestnou samosprávou. V závere vyzývajú

všetkých zainteresovaných ľudí k propagácii dobrých výsledkov katolíckych škôl.

VEDA

Oblasť vedy je predmetom záujmu Cirkvi, pretože v každej skutočnej vede ide o poznanie pravdy. Pravda zas – či už z oblasti prírodných alebo spoločenských vied či filozofie – je nástrojom, pomocou ktorého sa človek s pomocou Božej milosti môže dostať istejšie k Bohu. To sa však deje iba vtedy, keď sa oblasť poznania správne usporiada: vedeckému pokroku má zodpovedať pokrok duchovný, teda transcendencia dopredu si vyžaduje transcenciu nahor (porov. 2DS 6, 19). Súčasná situácia v oblasti poznania je pomerne komplikovaná, pretože 20. storočie zaznamenalo určité extrémny od racionalizmu až po postmodernizmus. Je tu však výrazná pomoc Magistéria, ktoré pomáha veriacim nadobudnúť vyvážený vzťah viery a vedy.

Súčasný stav v oblasti vedy a výskumu v katolíckom prostredí nie je veľmi ideálny. Jednou z príčin je fakt, že univerzitné prostredie je stále v svojich začiatkoch. Veľkou rezervou v tejto oblasti je pomerne silne zakorenený predsudok, že viera a veda sú dve navzájom cudzie oblasti. Potrebné je rýchlo dostať do povedomia širokej verejnosti náuku Magistéria o harmónii vedy a viery.

Hlavnou úlohou v oblasti vedy je správna orientácia veriacich vo veciach viery a rozumu. Tu majú veľký priestor najmä kňazi, katechéti a rodičia, aby tieto vzťahy správne chápali a šírili v školách, rodinách a na verejnosti. Potrebné je naučiť sa vnímať výsledky vedy vo svetle viery (porov. 2DS 6, 76, §6). Pre tento cieľ je potrebné poznať jednak výsledky vedy, ale poznať aj pravdy a zásady katolíckej viery v Boha. Odporúčanými formami popularizácie vedeckých poznatkov pre veriacich sú rozličné krúžky, akadémie, prednášky, súťaže a iné.

KULTÚRA

Za kultúru treba považovať všetko dobré a užitočné, čo napomáha skutočné zdokonaľovanie a zushľachťovanie ľudského života. Sú to všetky duchovné a duševné prejavy človeka, užitočné pre dôstojnejší život jednotlivca aj celej spoločnosti. Vďaka intenzívnej komunikácii sa rýchlo formuje univerzálny typ civilizácie (2DS 6, 27). Cirkev vstupuje do tohto procesu a snaží sa vniesť doň evanjelium, a tak napo-

máhať rozvíjanie kultúry smerom k Bohu. Cirkev si je taktiež dobre vedomá súčasných nebezpečenstiev a ohrození kultúrnych hodnôt. Vytrvalo preto bráni základné hodnoty, akými sú: pravda Božieho zjavenia, dôstojnosť človeka, prirodzený zákon, morálne princípy, rešpektovanie svedomia človeka a mnohé iné. Kultúra človeka má smerovať k Bohu a v ňom nachádza aj svoje završenie.

Súčasný stav v oblasti kultúry nie je veľmi dobrý. Po roku 1989 bolo síce postavených alebo upravených niekoľko desiatok kostolov, pričom mnohé z nich sú architektonicky na vysokej úrovni. Boli zriadené viaceré inštitúcie, ktoré formujú zmysel pre kultúrne hodnoty, liturgický spev a hudbu, umenie atď. V oblasti dopytu po kultúrnych podujatiach sa však začal prejavovať pokles. Prejavuje sa to v úpadku morálky, v schopnosti hodnotenia toho, čo je pravdivé, kvalitné, dobré, pekné a pod. Silný je vplyv médií, poväčšine negatívny, pretože svetské médiá sa riadia kritériom konzumu. Otvorene sa hovorí o kríze kultúry. Vznikli niektoré spoločenstvá s cieľom propagovať určité kultúrne hodnoty, celková úroveň kultúry v našom prostredí však prežíva ťažkosti a akési obdobie hľadania.

Legislatívne závery synody v oblasti kultúry prikazujú venovať pozornosť kultúre v liturgii: v prednese biblických textov, vo výzdobe priestorov, v architektúre, hudbe a v oblasti sakrálneho umenia. Pozoruhodné je nariadenie ustanoviť diecézneho organológa, ktorému sú už definované kompetencie a náplň práce (2DS 6, 77, §3). Medzi odporúčaniami je na prvom mieste uvedená úloha spracovať históriu utrpenia kňazov, rehoľníkov a laikov počas prenasledovania kresťanov v čase totalitného režimu, taktiež sa odporúča starostlivosť o kultúrnu formáciu seminaristov, o vianočné a veľkonočné akadémie vo farnostiach, pestovať si kresťanský optimizmus, venovať pozornosť katolíckym médiám, podporovať koncerty duchovnej hudby (v kostoloch iba so súhlasom ordinára – 2DS 6, 77, §10). Pre tieto ciele možno ustanoviť diecéznu komisiu pre kultúru, zriadiť diecézne múzeum, podporovať spolkovú činnosť a spolupracovať s inými kultúrnymi inštitúciami.

Venujme téme školstva, vedy a kultúry náležitú pozornosť a náš duchovný život sa týmto veľmi prehĺbi, zushľachtí a obohatí.

MONS. ANTON TYROL
GENERÁLNY VIKÁR

NIEKOĽKO ÚVODNÝCH SLOV K RUBRIKE

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI SPIŠSKEJ DIECÉZY

Čitateľom diecézneho časopisu *Kapitula* sa ponúka nová rubrika *Významné osobnosti Spišskej diecézy* s cieľom poukázať na personálny vplyv osobnosti a jej potreby pre rast spišskej miestnej cirkvi. Dôvodov je niekoľko. Jedným z negatívnych dôsledkov v myslení slovenského národa, ktoré prinieslo so sebou obdobie štyridsaťročnej komunistickej totality, usilujúcej sa o formovanie bezmyšlienkovitej masy potláčaním akejkoľvek podoby individuálneho a kritického myslenia, je rezignácia veriť v akúkoľvek pozitívnu zmenu, ktorej je schopný jednotlivец zoči-voči masovému a stádovitému správaniu sa väčšiny. Kým väčšina hľadá uspokojenie vo fatalizme, zrelý jednotlivec je schopný zápasit' a veriť v pomalé, ale isté pretváranie spoločnosti bez akejkoľvek formy kultúrneho násillia, prostredníctvom trpezlivej a tvorčej osobnostnej originality, ktorá je prínosom pre spoločnosť. Personalita nie je prirodzeným a náhodným zjavom, ale je darom zhora, za ktorý sa treba modliť. Osobnosť sa tak stáva niečím, čo spoločnosť presahuje a vyníma ju. O to viac to platí o kresťanskej osobnosti, ktorá vychádza z nadprirodzeného princípu a sleduje nadprirodzený cieľ. Poukázaním na významné osobnosti Spišskej diecézy sa tak budeme usilovať podnieť v radoch veriacich záujem o rozvoj kreatívneho myslenia prostredníctvom síce ani nie analytického, ale skôr strohého, priam lexikálneho hesla o jednej z osobností, ktorá by mala poslúžiť čitateľom zorientovať sa v danej problematike a následne po poznaní základných informácií o osobnosti siahnúť po štúdiu jeho diela, ktoré by malo viesť k samostatným úvahám nad prečítaným textom. Výsledkom týchto aktivít by sa v budúcnosti mohli stať *Dni kresťanskej kultúry v Spišskej Kapitule – Spišskom Podhradí*, ktoré by sledovali vyvolanie kultúrneho a intelektuálneho pohybu v Spišskej diecéze. Podnetným by bolo písanie esejí z prečítaného diela danej osobnosti, ktoré by prípadne mohlo byť uverejnené v diecéznom časopise. Keďže osobnosti sú schopné tvoriť nadčasové

dielo, štúdium týchto osobností by mohlo viesť k hľadaniu aktuálnych výziev a inšpirácií plynúcich z ich diela. Prehlbovaním kresťanského personalizmu sledujem ďalší cieľ a ním je rozvoj kultúrnosti, ktorej jedným zo znakov je snaživosť a schopnosť nadviazať. Nadviazať predovšetkým na úsilie Ladislava Hanusa a jeho učiteľa Romana Guardiniho za účelom vyvolať pohyb a nadviazať na líniu, ktorú naznačila generácia spišských kňazov v medzivojnovom období a v období prvej Slovenskej republiky, ktorú vyjadrovali v časopise *Obroda*. Napokon poznanie významných osobností Spišskej diecézy malo by posilniť vnímanie identity miestnej Spišskej cirkvi, jej špecifik, tradície i nových výziev. K tomu napokon vedú aj stanovky *Druhej diecéznej synody Spišskej diecézy*. Ďalším podnetným krokom by mohlo byť postupným zozbieraním základných údajov o osobnostiach vytvorenie *Lexikónu katolíckych osobností Spišskej diecézy*. Podnetným bude, ak do redakcie budete posielat' návrhy a základné údaje o tých, ktorých považujete za osobnosti Spišskej diecézy. Kritériom pre osobnosť bude to, že sa nebude jednať o žijúcu osobnosť. Tým dôjde ku komplexnejšiemu doplneniu zoznamu osobností Spišskej diecézy. V prvých číslach rubriky *Osobnosti Spišskej diecézy* sa zameriame na biskupov Spišskej diecézy (Salbeck, Révay, Brigido, Pyrker, Bélik, Jekelfalussy, Zábojský, Samassa, Császka, Szmrecsányi, Párvy, Vojtaššák, Tondra) potom sa zameriame na významných profesorov spišského seminára (najlepšie podľa jednotlivých teologických a filozofických disciplín), učiteľov Učiteľského ústavu v Spišskej Kapitule – Spišskom Podhradí, spisovateľov a predstaviteľov slovenskej katolíckej moderny, politikov, osobností s povestou svätosti atď. Nech táto rubrika splní tieto ciele a vytvorí priestor pre kreativitu a spoluprácu. Napokon nech v nás vzbudí túžbu pridať sa k tým, ktorým je táto rubrika venovaná.

LUBOSLAV HROMJÁK

VINCO HURAJT – MUŽ VIERY A SKUTKOV

FOTO SLÁVKA DŽUŇOVÁ

rý ho duchovne viedol, aby našim čitateľom o ňom napísal.

★

Vincent Hurajt sa narodil 12. 12. 1929 v maľebnej dedinke Vysoká, okres Sabinov. Pochádzal z kresťanskej, skromnej rodiny a mal 11 súrodencov. Po ukončení školy ho vietor zavial za prácou do Ružomberka, kde stretol aj svoju manželku Edku. Pracoval dlhé roky ako sklár.

Celý život sa s manželkou venovali duchovným činnostiam, mládeži a šíreniu kresťanstva aj v tých najťažších komunistických časoch.

Bol veľmi aktívny, milý, vždy optimisticky nalaďený, ochotný pomôcť, poradiť, povzbudiť, až do posledných dní svojho života. Dostal aj od susedov pomenovanie – životabudič. Bude nám veľmi chýbať, ale ostane v našich srdciach a spomienkach.

ING. SLÁVKA DŽUŇOVÁ

★

Uprostred nás ešte žijú alebo po jednom odchádzajú na večnosť vzácní ľudia, ktorí svoje najkrajšie roky života venovali službe šírenia Božieho kráľovstva v časoch neslobody. Z ich dobroty a obetavosti mali priamy úžitok stovky mladých ľudí, množstvo rodín a kňazi, ktorí sa im venovali. Život jedného z takýchto obetavých a odvážnych kresťanov, Vincenta Hurajta z Ružomberka, sa završil v prvých dňoch nového roka, 8. januára 2014. Spolu so svojou manželkou dali k dispozícii svoju chalupu pre duchovné cvičenia mládeže, roznášali náboženskú literatúru, ktorú tajne posielal zo zahraničia don Anton Hlinka a z vtedajšej Juhoslávie prenášali Biblie, a to celých pätnásť rokov. Jeho neter Ing. Slávka Džuňová nám o ňom napísala niekoľko spomienok a pridala list, ktorým sa Vincent Hurajt lúčil so svojimi najbližšími, keď už cítil blízkosť Pánovho povolania na večnosť. Poprosili sme aj vsdp. Jozefa Gazdu, kto-

Milí moji!

Po manželkinej smrti Duch Svätý zmenil môj život. Odovzdal som sa Jemu a On riadil a sprevádzal moje kroky po celé dni. Čerpal som silu v Eucharistii každý deň. Prosil som o svetlo, silu, Jeho požehnanie po celý deň. Navštevoval som chorých, opustených, starých, vdovy, potešoval som smutných, pomáhal som kdekoľvek a s čímkoľvek aj finančne ak to bolo potrebné.

Nezabudnite sa pomodliť aj za mňa, ja nezabudnem na Vás, o to Vás pekne prosím.

Ale ak som nejako ublížil niekomu prosím o odpustenie. Neplačte za mnou, ja nezomieram navždy, len prechádzam do domu môjho Otca. Všetkých Vás mám rád. Pozdravujem Vás všetkých a ďakujem za všetko každému.

Porúčam Vás nebeskému Otcovi, Jeho Synovi, Panne Márii, aby Vás žehnali, opatrovali, chránili

od zlého na tele i na duši. Nebeská Panna Mária veď každého za ruku k svojmu Synovi do nebeskej vlasti, kde sa všetci stretneme a budeme Ho chváliť a velebiť na večné veky. Amen.

PODPÍSANÝ VINCENT,
MILUJÚCI VŠETKÝCH VÁS

★

Zazvonil telefón. Spišská Kapitula, generálny vikár: „Jozef, mohol by si napísať pár spomienok na Vinca Hurajta, ktorý zomrel začiatkom tohto roka, počul som, že si ho poznal...“ Tu je aspoň niečo z toho, čo mi ostalo v stále slabnúcej pamäti:

Uplynulo 50 rokov od začiatku Druhého vatikánskeho koncilu, a keďže Vinco Hurajt bol laik, manžel, na úvod niečo z Dekréty o laickom apoštoláte „Apostolicam actuositatem“: „Laici majú povinnosť a práva apoštolovať práve pre svoje spojenie s Kristom ako Hlavou. Krstom sa totiž včlenili do Tajomného Tela Kristovho a birmovkou prijali silu Ducha Svätého, a tým ich sám Pán určil na apoštolskú činnosť. Svätia sa na kráľovské kňazstvo a svätý národ (porov. 1 Pt 2, 4- 10), aby všetkou svojou činnosťou prinášali duchovné obety a všade na svete vydávali svedectvo o Kristovi. Sviatosťami, najmä však presväťou Eucharistiou sa dáva a udržuje tá láska, ktorá je akoby dušou všetkého apoštolátu.“ (AA, 3)

Práve sa začínal Druhý vatikánsky koncil, keď ma preložili za kaplána do Ružomberka. Od tej doby začalo naše priateľstvo s Vincom. Posledný raz ma bol pozrieť asi dva týždne pred smrťou. Obidvaja sme sa narodili pred Vianocami. On je o štyri roky starší. Prišiel za mnou, aby som za neho odslúžil svätú omšu ako poďakovanie za 84 rokov života.

Vinco pochádzal z východného Slovenska, mal jedenásť súrodencov. Od malička pracoval na poli s rodičmi a ich život nebol ľahký. Ťažká práca a láska k Pánu Bohu utužila ich rodinné putá a tie postupne pretrhávala len smrť. Do Ružomberka sa dostal za prácou do Bavlárskych závodov. Tam sa poznal so svojou manželkou, ktorá pochádzala z blízkej Černovej. Neskôr sa priučil sklárskemu remeslu, ktorým sa živil až do odchodu do dôchodku. Tesne pred odchodom do penzie sa v zamestnaní na neho prevrátilo väčšie množstvo skla, utrpel ťažké poranenia. No jeho čas ešte neprišiel, Pán ho ešte ponechal...

Vinco aj so svojou manželkou Editkou nemali deti, a preto svoj život zasvätili apoštolátu medzi mládežou, ktorá mala ešte hlad po Pánu Bohu, ale bolo málo tých, čo by tento hlad boli ochotní nasycovať a venovať sa mládeži, nakoľko „rodná strana“ zakázala kňazom venovať sa mládeži, lebo tá patrí jej. Stretávali sme sa v kostole Svätej Rodiny v Rybárpoli každú stredu na večerných svätých omšiach. So svojím spolubratom Števkom Živčákom sme v homíliách a spovednici prebúdali hlad po Božom slove....

S Vincom som sa znovu stretol v Ružomberku ako kňaz vo výrobe. S manželkou kúpili starý domček na Podsucej, drobnými stavebnými úpravami ho prerobili tak, aby sa tam mládež mohla stretávať a aby sa tam mohli konať duchovné cvičenia. Aj vo svojom domčeku v Ružomberku v podkroví urobili miestnosť na stretávanie. Učil som ich rozjímať nad Božím slovom, ako ho meniť na dobré skutky. Pomôckou nám bola kniha Počuli sme Slovo Pánovo, ktorú napísal salezián pod krycím menom Dubois. Kvôli tomu sme si knihu rozpisovali na písacích strojoch. Čo malo tiež svoje dôsledky a dostal som sa do väzenia. V dôsledku toho mali aj oni nepríjemnosti, čo bola aj moja chyba. Potom spolupracovali so Saleziánmi.

Najúčinnším spôsobom apoštolátu, ktorý aj totalitný režim môže ťažko znemožniť, je život podľa evanjelia a skutky telesného a duchovného milosrdenstva. Manželia Hurajtovi boli kresťanskými laikmi, ktorých apoštolát spočíval na dennom rozjímaní nad Božím slovom a na každodennej účasti na Eucharistickej obeti, prijímaní Božieho Tela, a v konaní skutkov milosrdenstva. Po smrti manželky Vinco venoval apoštolátu všetky sily a prostriedky.

„Dávať jeť hladným a piť smädným“ plnil tak, že rád varil a piekol a potom roznášal potrebným. Mal suseda, ktorý bol ťažko chorý, na vozíčku, viac rokov sa o neho staral. Zo svojej lásky nevynechával ani väzňov, chodil ich navštevovať a posielal balíky. O jedného väžňa sa zvlášť staral, platil za neho aj dlhy, aby sa dostal na slobodu. On sa mu tak „odvďačil“, že ho potom, keď sa dostal na slobodu vydieral. Sám sa mi s tým zdôveril, keď som sa dostal do Ružomberka už ako invalidný dôchodca. Málokedy chýbal na pohreboch tých, ktorých si Pán povolával do večnosti, aby vydávali počet zo svojho šafárenia.

Ani skutky duchovného milosrdenstva: napomínať hriešnikov, poučat nevedomých, dobre radiť pochybujúcim, tešiť zarmútených, trpezlivo znášať krivdu, odpúšťať ubližujúcim a modliť sa za živých a mŕtvych, zo svojho života nevynechával. S láskou upozorňoval tých, čo brali meno Božie nadarmo, pripomínal Božie pravdy, lebo náboženská nevedomosť bola a je veľká. Poradil každému, kto sa na neho s dôverou obrátil. Chorých a zarmútených navštevoval po celom Slovensku, a nevynechával ani svojich žijúcich súrodencov, ani chorých kňazov. Často navštevoval dôstojného pána Rudolfa Vetríka a nezabudol ani na mňa. Krívd mu život uštedril veľa, ale vedel ich trpezlivo znášať. Ako nikomu, tak ani jemu nechýbali tí, čo mu ubližovali, ale každému zo srdca odpúšťal. Na modlitby za živých i mŕtvych nezabúdala a cintorín navštevoval často, nie kvôli zapáleniu sviečky, ale kvôli modlitbe za duše v očistci.

Po smrti manželky rozmýšľal vstúpiť k Benediktínom, ktorým chcel venovať aj domček na Podsuchej, v ktorom sme sa stretávali, poznal sa s nimi osobne. Bol aj v Sampore v ich kláštore, ale i oni i on prišli na to, že u nich sa často mlčí, a on rád a niekedy aj veľa rozpráva, on rád cestuje a oni majú a zachovávajú pravidlo: „Stabilitas loci“ - stále bydlisko - kláštor, žeby sa u nich necítil dobre. Čo v pokore aj prijal a ďalej evanjelizoval ako laik pomocou skutkov telesného a duchovného milosrdenstva.

Keď ma pred Vianocami bol poprosiť o svätú omšu za seba, bolo to vlastne naše posledné stretnutie tu na zemi a ani sme o tom nevedeli. Vinco ale cítil, že sa koniec blíži. Na jeseň mu voperovali kardiológ, lebo mu zlyhávalo srdce.

Po vianočných sviatkoch sa mu zdravotný stav zhoršil a išiel do nemocnice. V deň, keď si ho Pán Boh povolal, bola ho navštíviť sestra so svojou dcérou. Pred nimi všetkým ďakoval, odprosoval a prosil, aby mu ešte kňaz doniesol Pána Ježiša ako posilu na cestu, viaticum. To mu sestra splnila, išla zavolať nemocničného kaplána. Ten mu doniesol Pána Ježiša a on ho s vierou prijal a spolu poďakovali za posilu. Potom prosil sestru, aby mu vytočila dp. Rudka Vetríka. Keď sa Rudko ozval, Vinco ho poprosil o požehnanie. Čo mu rád splnil a požehnal ho tak, ako to Rudko často robí, požehnáva a prosí o požehnanie. Ošetrujúca sestra upozornila návštevu, že pacient je už unavený, aby odišli. Na ceste domov im zavolali z nemocnice, že jej brat zomrel.

Vo Vincovom domčeku po jeho smrti sestra našla list, testament, v ktorom spomína všetkých svojich blízkych a ľudí, s ktorými sa v živote stretol. Ďakuje za dar života a prosí, aby ho Pán Boh prijal na milosť. Ako celý život, tak aj teraz myslí na druhých a povzbudzuje: „Ak budete mať nejaké trápenie, obráťte sa na mňa. Keď budem blízko pri Otcovi, budem za vás prosiť. A vy pomáhajte mojej duši modlitbami a najmä svätými omšami.“

JOZEF GAZDA

Chrám

Vstúpili sme do chrámu
iný to zrazu svet
posvätného ticha

prečo tak náhle, odrazu
pár metrov a už priek
v chráme to inak dýcha

tak máme miesto
kam vstúpiť možno
a hľadať jednotu

nie jedno, lež aspoň sto
miesto, ktoré je pobožnô
kde dá sa zosúladiť na spoločnú nôtu

spevu ľudskej duše
ktorú Boh kolíše
aj v novodobom svete ríše

v chráme sa nielen o pravde píše
tam pravda prichodí medzi nás
preto ten iný svet

v ktorom pokoj vždy nachádzaš.

*(Béka tér, Angyalföld, Budapešť, XIII. obvod
16. máj 2010)*

(Zo zbierky Len tak každodenne)

Dnešná doba je plná nepokoja.
A nielen doba, človek je plný nepokoja z doby,
v ktorej žije.
Ale povedľa toho, priamo uprostred nás
stoja chrámy.
Miesta pokoja na tejto zemi.
Prečo sú také prázdne....
Sú medzi nami a nevidíme.
Lebo nám chýba vnútorný, duchovný zrak.

O ľudskej duši

Zložitosť ľudskej duše
samá tajuplnosť
nekonečná hĺbka

stále akoby navyše
a iný je len host
čo rozmotáva kľbká

jemnučkých vlákien
nežných, hodvábových
z ktorých vnútro tkané

ľudskej duše

hodváb je z moruše
duša z nebies ríše
ktorú Boh kolíše
a ešte i navyše

naplňuje krásou nehy.

(Zo zbierky Spevy o slobode)

Autor kníh náboženskej lyriky, katolícky kňaz **Stanislav Brtoš** sa narodil 19. 11. 1969 v Černovej pri Ružomberku. Študoval na Prírodovedeckej fakulte UPJŠ v Košiciach, pracoval v rôznych profesiách, a absolvoval štúdium na Bohosloveckej fakulte v Spišskej Kapitule a v júni 2004 bol vysvätený za kňaza. Dňa 16.9. 2013 v Bratislave bol prijatý do Spolku slovenských spisovateľov. Debutoval básnickou zbierkou *Dozrievanie* (2006), nasledovali *Putovanie za láskou* (2007), *Životné okamihy* (2007), *Loretánske veršovanie* (2008), *Križ náš každodenný* (2008), *Spevy duše* (2008), *Spievajme o Srdci* (2009), *Spevy o slobode* (2009), *Slávime obetu* (2009), *Postrehy zo života* (2009), *Blahoslavení... (2009)*, *Blahoslavení. Krehkí a predsa krásni* (2010), *Modlitby z Budína* (2011).

ODPORÚČAME:

DUCHOVNÉ CVIČENIA O RODINE

**SYNODÁLNE USTANOVENIA Z DRUHEJ SYNODY SPIŠSKEJ DIECÉZY
VIACNÁSOBNE ODPORÚČAJÚ NIELEN KŇAZOM A KATECHÉTOM,
ALE VŠETKÝM VERIACIM Z ČASU NA ČAS SI VYKONAŤ DUCHOVNÉ CVIČENIA.
IDE O MOŽNOSŤ 2-3-DŇOVÉHO DUCHOVNÉHO SÚSTREDENIA,
MODLITBY A ROZHOVOROV NA TÉMU RODINY.**

**ŽELANIE DIECÉZNEHO OTCA BISKUPA,
VYJADRENÉ V SYNODÁLNYCH USTANOVENIACH, SA ZAČÍNA USKUTOČŇOVAŤ.
V PASTORAČNOM CENTRE SV. ALŽBETY (ORAVSKÉ CENTRUM MLÁDEŽE) V ÚSTÍ NAD PRIEHRADOU
SA KONAJÚ DUCHOVNÉ CVIČENIA O RODINE, KTORÉ VEDÚ OTCOVIA JEZUITI.**

**DETAILNÉ INFORMÁCIE:
ORAVSKÉ CENTRUM MLÁDEŽE – ÚSTIE NAD PRIEHRADOU
TEL.: 0948-849 922 (V ČASE: PONDELOK – PIATOK 8.00 – 15.30 HOD)**

WWW.OCMUSTIE.SK

**NAJBLIŽŠIE TERMÍNY DUCHOVNÝCH CVIČENÍ:
10.-13. FEBRUÁR 2014 (PONDELOK 18.00 HOD – ŠTVRTOK 13.00 HOD)
21.-23. MARCA 2014 (PIATOK 18.00 HOD – NEDEĽA 13.00 HOD)**